

Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ТЕОРІЇ КОМУНІКАЦІЇ»
Освітньо-професійної програми
«Промислове і цивільне будівництво»
«Автомобільні дороги і аеродроми»
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента загальноуніверситетського переліку
Курс	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити / 120 год
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом вивчення курсу «Основи теорії комунікації» є комунікація як інформаційно-знакова система, у якій взаємодіють індивідуальні, національні, інтернаціональні мовні компоненти. Буде розглянуто обмін мовленнєвими повідомленнями в процесі інтеракції між мовцями з урахуванням контексту та конситуативних чинників.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Комунікативна парадигма – це обов'язкова складова змісту вищої освіти, оскільки в сучасному діловому професійному світі комунікативні вміння є одними з ключових. З усіх професійних якостей високо цінуються вміння слухати, говорити, переконувати, працювати з різноманітною інформацією, проводити перемовини, координувати свої дії з партнерами, працювати в команді тощо. Метою курсу «Основи теорії комунікації» є вивчення і засвоєння основних понять і категорій комунікації, володіння понятійним апаратом у теорії комунікації, вміння розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик і стратегій спілкування, аналізувати соціокультурні чинники комунікації, а також здатність практичного застосування набутих знань у практичній діяльності та наукових дослідженнях.

Чому можна навчитися (результати навчання)	Результатом вивчення курсу «Основи теорії комунікації» є опанування сучасної системи лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагмалінгвістичних знань про структуру, закономірності і важливі явища комунікації, а також правил мовної поведінки в різних комунікативних ситуаціях, набуття ефективних умінь спілкування, зокрема в контекстах міжмовного (міжкультурного) спілкування.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Знання особливостей теорії комунікації створює підґрунтя для комунікативної грамотності фахівців, головним професійним знаряддям яких є мова як знаково-інформаційна система, засіб комунікації та пізнання, код національної (етнічної) культури. У результаті вивчення курсу буде сформовано вміння досягати комунікативної мети – правильно використовувати мовні компетенції в різних ситуаціях і за різних обставин, переключати мовний реєстр залежно від типу і способу спілкування.

Навчальна логістика

Зміст дисципліни:

Вступ. „Основи теорії комунікації” як навчальна дисципліна. Предмет, зміст, обсяг курсу. Методи теорії мовної комунікації. Завдання, теоретичне і практичне значення курсу. Місце курсу в підготовці майбутнього фахівця. Зв’язок курсу з іншими дисциплінами.

Комунікація як об’єкт дослідження. Поняття комунікації. Функції спілкування. Спілкування як діяльність. Типи спілкування. Особливості міжособистісного спілкування. Вербальна і невербальна комунікація. Моделі комунікації. Комунікативний акт і його компоненти. Класифікації мовленнєвих актів. Канали комунікації. Комунікативний шум.

Повідомлення (висловлювання). Значення і смисл висловлювання. Референт і референція в структурі комунікативного акту. Експліцитні й імпліцитні складники смислу висловлювання. Пресупозиція. Імплікатура. Комунікативний акт і референція. Акт спілкування (інформаційний) і фатичний акт. Вибір і презентація референта. Комунікативний намір (інтенція).

Код. Роль і місце коду в передачі інформації. Кодування й декодування інформації. Мова і код. Засоби мовного коду в комунікації. Дискурс як процес і найзагальніша категорія в організації мовного коду в спілкуванні. Типи дискурсів. Текст і дискурс. Типологія текстів. Стереотипізація мовленнєвого досвіду. Стереотипи й банальності, їх роль і призначення. Прагматичні кліше.

Комунікативна особистість і мовна особистість. Характеристики мовної особистості: вербально-семантична, когнітивна, прагматична. Параметри комунікативної особистості: мотиваційний, когнітивний, функціональний. Комунікативна компетенція. Соціальні, комунікативні ролі; комунікативні позиції. Комунікативні стратегії й тактики. Комунікативні ролі адресанта й адресата. Суть і природа комунікативних невдач (девіацій). Типологія комунікативних невдач.

Категорія контакту. Комунікативний кодекс. Критерії комунікативного кодексу. Принцип кооперації Г. П. Грайса, максими принципу кооперації. Принцип увічливості в комунікативному кодексі. Умови успішності мовної комунікації. Конвенції та правила спілкування. Аналіз комунікативних ситуацій. Комплексний комунікативний аналіз і його складники.

Види занять: лекції, практичні.

Методи навчання: дискусія, круглий стіл.

Форми навчання: дистанційна

Пререквізити	Базові знання з дисципліни «Ділова українська мова».
Пореквізити	Знання з курсу можуть бути використані під час усної і писемної ділової комунікації.
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ, 2004. 342 с. 2. Добротвор О.В. Комунікативна компетентність як предмет наукового дослідження. <i>Педагогічний процес: теорія і практика</i>. 2013. Вип. 3. https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/10143 3. Ділова українська мова: практикум / уклад.: С.В. Литвинська, Т.М. Дячук, Х.М. Стецик, Г.І. Онуфрійчук, Л.А. Добровольська. Київ: НАУ, 2022. 83 с. 4. Ділова українська мова: навч. посіб. / С. В. Литвинська, А. В. Сібрук, Г. І. Онуфрійчук, Х. М. Стецик. К.: НАУ, 2021. 124 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, Проектор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, тестування
Кафедра	Кафедра української мови та культури
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	<div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div style="flex: 1;"> </div> <div style="flex: 2; padding-left: 10px;"> <p>ПІБ викладача: Стецик Х.М. Посада: доцент Науковий ступінь: кандидат філологічних наук Вчене звання: - Профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Utq-NIYAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 0980929622 E-mail: khrystyna.stetsyk@npp.nau.edu.ua</p> </div> </div> <p>Робоче місце: 8.901</p>

Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою
Лінк на дисципліну	https://classroom.google.com/c/NTczNDI2NjMxODE0l2qnksj

Розробник

Христина СТЕЦИК